

System kaucyjny i jego wpływ na gospodarkę odpadami

MACIEJ KIEŁBUS

MACIEJ KIEŁBUS

Tel. (48 61) 866 26 28
Tel. kom 601 832 287
Fax. (48 61) 865 82 56
E-mail maciej.kielbus@ziemski.com.pl

Absolwent studiów magisterskich (2008) i **doktoranckich** (2016)
na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

ziemski &
PARTNERS

Od 2007 roku **prawnik w ZIEMSKI&PARTNERS KANCELARIA PRAWNA Kostrzewska,
Kołodziejczak i Wspólnicy sp.k. w Poznaniu**
Od 2024 roku **Partner Zarządzający**

prawo dla
samorządu

Od maja 2013 roku **redaktor naczelny** czasopisma internetowego
PRAWO DLA SAMORZĄDU

Przedstawiciel Związku Miast Polskich w Zespole doradczym do spraw systemowych
rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami przy Ministrze Klimatu i Środowiska

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 12 września 2023 r.

Poz. 1852

USTAWA

z dnia 13 lipca 2023 r.

o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw^{1), 2), 3)}

Art. 1. W ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1658) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 w pkt 4 na końcu dodaje się przecinek i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) zasady działania systemu kaucyjnego w gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi”;
- 2) w art. 6 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) uzyskania wymaganych poziomów recyklingu odpadów opakowaniowych, udziału wagowego tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu, poziomów selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych, wnoszenia opłaty produktowej oraz dokumentów potwierdzających recykling odpadów opakowaniowych, eksport odpadów opakowaniowych i wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych,”;

KAUCJA – rozumie się przez to określoną kwotę pieniężną pobieraną w momencie sprzedaży produktu w opakowaniu na napoje jednorazowego albo wielokrotnego użytku, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy, będącego napojem, od użytkownika końcowego tego napoju i zwracaną w momencie zwrotu odpowiednio opakowania objętego systemem kaucyjnym albo odpadu opakowaniowego powstałego z opakowania objętego systemem kaucyjnym

SYSTEM KAUCYJNY – rozumie się przez to system, w którym przy sprzedaży produktów w opakowaniach na napoje jednorazowego albo wielokrotnego użytku, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy, będących napojami, pobierana jest kaucja, która jest zwracana użytkownikowi końcowemu w momencie zwrotu odpowiednio opakowania objętego systemem kaucyjnym albo odpadu opakowaniowego powstałego z opakowania objętego systemem kaucyjnym

UŻYTKOWNIK KOŃCOWY – rozumie się przez to użytkownika produktów w opakowaniach na napoje jednorazowego albo wielokrotnego użytku, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy, będących napojami, który nabywa je w celu spożycia przez siebie lub inne osoby, a nie dalszej sprzedaży

OPAKOWAŃ I ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH

Poz.	Rodzaje opakowań	Poziomy selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych w % w roku				
		2025	2026	2027	2028	2029 i lata następne
1.	butelki jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na napoje o pojemności do trzech litrów, włącznie z ich zakrętkami i wieczkami z tworzyw sztucznych, z wyłączeniem szklanych lub metalowych butelek na napoje, których zakrętka i wieczka są wykonane z tworzyw sztucznych	77	81	84	87	90
2.	puszki metalowe o pojemności do jednego litra	77	81	84	87	90
3.	butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do półtora litra	77	81	84	87	90

System
kaucyjny

Opakowania

**Odpady
opakowaniowe**

System kaucyjny:

- 1) obejmuje terytorium kraju;
- 2) zapewnia powszechny i równy dostęp dla użytkowników końcowych, z uwzględnieniem przepisów dotyczących uczestniczenia jednostek handlu detalicznego i hurtowego w systemie kaucyjnym ze względu na powierzchnię sprzedaży;
- 3) zapewnia powszechny i równy dostęp dla wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje, wprowadzających bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje, jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym, bez względu na ich powierzchnię;
- 4) **nie wymaga okazania dowodu zakupu produktu w opakowaniu na napoje objętym systemem kaucyjnym w celu zwrotu pobranej kaucji.**

Art. 40l. 1. Wprowadzający produkty w opakowaniach na napoje oraz wprowadzający bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje są obowiązani umieszczać na opakowaniach oznakowanie wskazujące na objęcie opakowania systemem kaucyjnym oraz określające wysokość kaucji.

2. Wzór oznakowania, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik nr 4 do ustawy.

Art. 40m. 1. **Maksymalna wysokość kaucji wynosi 2 zł.**

2. Minister właściwy do spraw klimatu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wysokości kaucji dla poszczególnych rodzajów opakowań objętych systemem kaucyjnym, kierując się potrzebą ustalenia jej wysokości na poziomie stanowiącym zachętę do zwrotu opakowań i odpadów opakowaniowych, a także akceptowalnym społecznie poziomem stawki kaucji.

Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego o powierzchni sprzedaży **nie większej niż 200 m²**, w której użytkownikom końcowym są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym, **jest obowiązany** uczestniczyć w systemie kaucyjnym w zakresie **co najmniej pobierania** kaucji oraz może uczestniczyć w tym systemie w zakresie zwracania kaucji oraz zbierania pustych opakowań i odpadów opakowaniowych.

Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego o powierzchni sprzedaży **powyżej 200 m²**, w której użytkownikom końcowym są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym, **jest obowiązany** uczestniczyć w systemie kaucyjnym w zakresie **co najmniej pobierania i zwracania** kaucji oraz zbierania pustych opakowań i odpadów opakowaniowych.

Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego o powierzchni sprzedaży **powyżej 2000 m²** jest obowiązany prowadzić na własny koszt selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych po produktach w opakowaniach, które znajdują się w ofercie handlowej tej jednostki, według rodzajów opakowań, z których powstały odpady, z wyłączeniem opakowań objętych systemem kaucyjnym.

Podmiot reprezentujący jest obowiązany do sporządzania rocznego sprawozdania o odpadach opakowaniowych, o których mowa w załączniku nr 1a do ustawy, odebranych z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym **na terenie danej gminy**, zawierającego informacje, o których mowa w ust. 3.

Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, podmiot reprezentujący przekazuje wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta, związkowi międzygminnemu albo związkowi metropolitalnemu w terminie do dnia 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę, adres siedziby podmiotu reprezentującego, numer rejestrowy, o którym mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 2) informacje o masie:
 - a) poszczególnych rodzajów zebranych odpadów opakowaniowych oraz sposobie ich zagospodarowania wraz ze wskazaniem nazwy i adresu instalacji, do których zostały one przekazane,
 - b) pozostałości z sortowania odpadów opakowaniowych powstałych z zebranych odpadów opakowaniowych, przekazanych do składowania albo do termicznego przekształcania,
 - c) odpadów opakowaniowych przygotowanych do ponownego użycia i do recyklingu, powstałych z zebranych odpadów opakowaniowych.

Podmiot reprezentujący jest obowiązany do przechowywania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, przez 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku kalendarzowego następującego po roku kalendarzowym, którego to sprawozdanie dotyczy.

W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 oraz z 2023 r. poz. 877) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 po ust. 2a dodaje się ust. 2aa w brzmieniu:

„2aa. Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, o których mowa w ust. 2 pkt 6, mogą także zapewniać przyjmowanie opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym w rozumieniu art. 8 pkt 13a ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 160 i 877) na podstawie umowy z podmiotem reprezentującym, o którym mowa w art. 40g ust. 2 tej ustawy.”;

2) w art. 9na po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1 [sprawozdanie podmiotu prowadzącego PSZOK], nie uwzględnia się masy zebranych przez podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym w rozumieniu art. 8 pkt 13a ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi i odebranych w ramach tego systemu.”;

3) w art. 9nb po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1 [sprawozdanie podmiotu zbierającego odpady komunalne], nie uwzględnia się masy zebranych w jednostkach handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktach zbierających opakowania i odpady opakowaniowe odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym w rozumieniu art. 8 pkt 13a ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi i odebranych w ramach tego systemu.”.

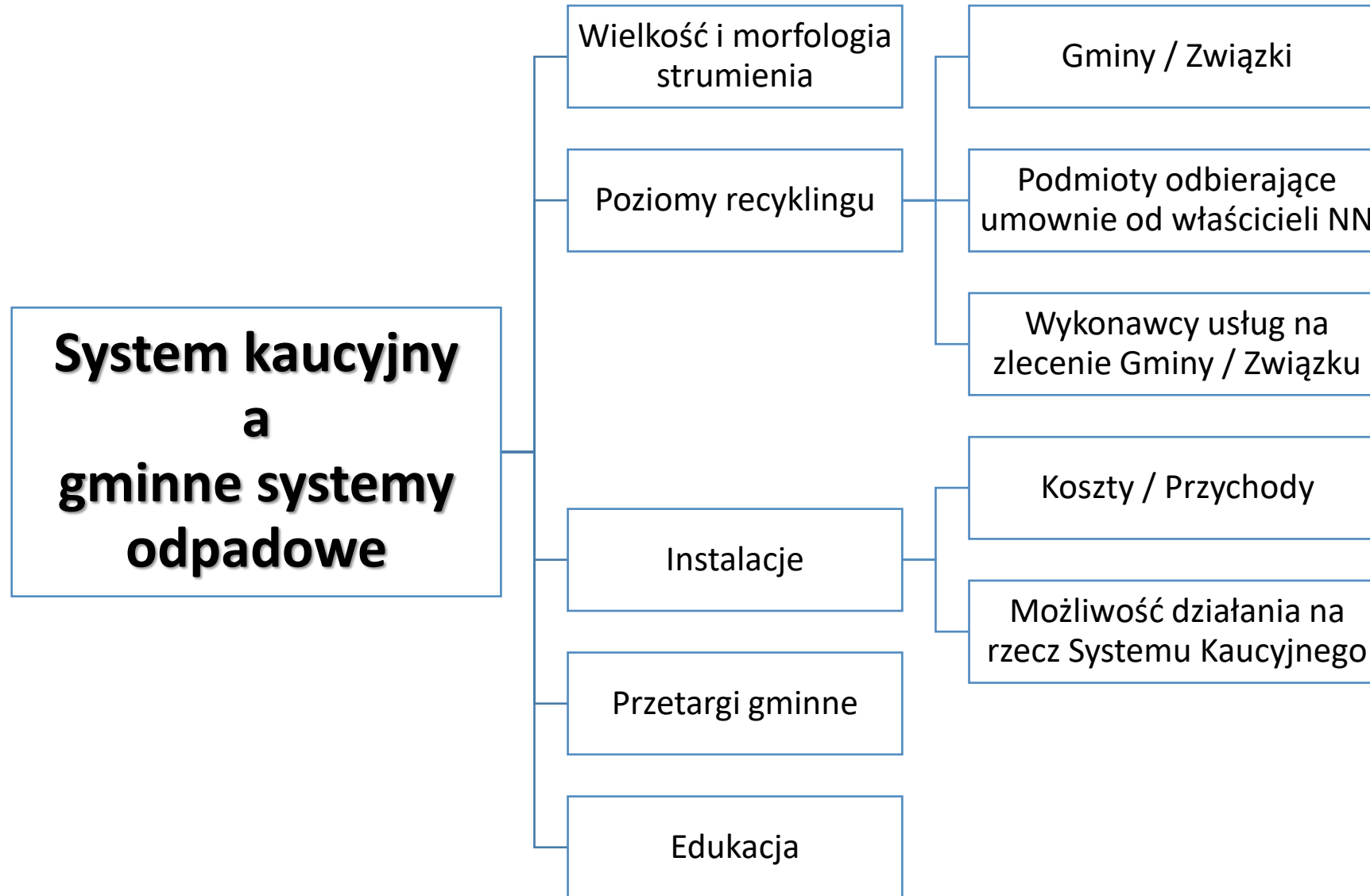
Uzasadnienie projektu

(...) odpady zebrane w danej gminie z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym, a następnie przekazane do recyklingu **będą mogły zostać rozliczone w ramach sprawozdań gminnych.**

Należy jednak pamiętać, że w projekcie wyodrębniono grupę wprowadzających bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje. Mowa tu o przedsiębiorcach, którzy wykonują działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania do obrotu produktów w butelkach szklanych wielokrotnego użytku o pojemności do półtora litra na napoje, będących napojami, dokonujących wyłącznie sprzedaży bezpośredniej, polegającej na dostarczaniu napojów w opakowaniach przez wprowadzającego bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje do miejsca ustalonego między tym wprowadzającym a nabywającym i jednocześnie odbieraniu przez tego wprowadzającego opakowań po produktach tego samego rodzaju, wprowadzonych przez tego samego wprowadzającego.

Wprowadzający bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje będą zwolnieni z obowiązku osiągnięcia poziomów selektywnego zbierania opakowań w systemie kaucyjnym. Taki system sprzedaży opiera się na dostawach napojów w butelkach szklanych wielokrotnego użytku, które po opróżnieniu są odbierane przy kolejnej dostawie. Zwrócone opakowania są przekazywane bezpośrednio do zakładu produkcyjnego.

30 LAT

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !!!

MACIEJ KIEŁBUS

KONRAD RÓŻOWICZ

DR KRYSZTIAN ZIEMSKI & PARTNERS KANCELARIA PRAWNA SP. K.

ul. Strusia 10, 60-711 Poznań

tel. (48) 061 866 26 28, fax (48) 061 865 82 56

e-mail: maciej.kielbus@ziemski.com.pl; konrad.rozowicz@ziemski.com.pl

www.ziemski.com.pl

www.prawodlasamorzadu.pl